

(Hekayə)

Azər Qismət

zirləkdəki ikinci müavinin zənginə f'no" düyməsini basıb "cəhənnəm ol" pıçıldadı. Bu dəfə birzolaqlı tərin müxtəlif istiqamətlərə yayılmasına sətəlcəm qorxusu ilə yanaşmadı. Konserv qabından sivişib aradan çıxmaq istəyən soxulcanın həyasızlığına dözməyib elə onu tilovun qarmağına keçirib "dur durduğun yerdə" deyib gülümsədi.

Uzunluğu 10, eni 5 metrlik gölün üstündəki körpüyə sarı addımladı. Qonşu bağdan eşidilən musiqi səsinə qulağını çevirib duruxdu. Musiqi balıqları qaçıra bilirdi. Qonşunu harayılayıb dedi ki, tez yiqi qaxıb, musiqini kəssin.

Dazına tumar çəkib tilovu gölə atdı. Yerində qurcalanıb on dəqiqədən çox səbir getirmədi. Tilovu körpünün qaynaq edilən deliyinə salandan sonra mənzilə tələsdi. Belinin sancısı tutduğundan yanpörtü addımlayaraq addımlayaraq qulaqtemizləyeni götürüb geri qayıtdı. Qulağını təmizləyə-təmizləyə çirkli çöpləri cibinə doldurdu. Xatirələrini yada salmadı. Gənciyindən xasiyyəti idi. Əlavə düşüncələrlə beynini ağırlaşdırmazdı. Dünyanı masajçı xanım gəlib ongunlük terapiyanın xərcini aparmışdı, təzadən çağırmaq istəmirdi. Sahibkar partnyorları, paytaxtın prokuroru, nazirliyin rəhbərliyi ilə vidadlaşmışdı. Həm bağ evində, həm paytaxtdan kənarlıq restoranı sağlığına səhifələri dedizmişdi, vaxtilə dalınca danışıqlara, quyu qazanlara zəng edib dünyanın ən iyrenc

Balıq

söylüşlərini yağdırmışdı. Bilirdi ki, 2-3 günə xaricə gedəcəyindən nə məhkəməyə verməyə, nə də haqq-hesab cürütməyə imkan tapa bilməyəcəkdilər. Amma alçaqlara üreyindəkiləri yaman boşaltmışdı.

Yeddinci çirkli qulaqtemizləyeni cibinə basanda tilovun qırmızı şarı suya batıb çıxdı...batıb-çıxdı...batıb-çıxdı...O, varlığını öləyən ruhuna dərinləndirən təkən verib tilovu qaldırdı. Düşmüşdü...Çəki düşmüşdü...Tilovu özünə çəkib havasızlıqdan bütün bədəninə qıvrıldı balığın qanayarı ağzını qarmaqdan çıxarıb körpünün üstünə qoydu. Balığın qıvrılma-qıvrılma təzadən özünü gölə atacağından hürküb qucağına götürdü, vedrə dalınca tələsdi. Bayaqlampa sınırdan əvvəl əl damının yanında vedrə görmüşdü. İçəri girib yeni xəbərlər almağa üçün əlini qaranlığa uzadıb vedrəni götürdü. Körpüyə çatana qədər başının cizilən yerinə yod vurmadan səksənə də, bunu yatmadan əvvələ təxirə saldı. Şəkərə tutulandan bu işi arvadı edirdi. O da öləndən sonra tibb bacısını qaçıya getirdi və yod vurdu, həm də dilxoşluq edirdi. Həminə - onun da, evin aşbazının da, kababçının da pulunu vermişdi. Bağbanın pulundan kəsə də, vecinə deyildi. Çünki erkək ağac bu mövsümdə cəmi-cümlətəni 3-4 meyvə gətirmişdi. Toyuqları kəsib tükünü bağbanın arvadına yoldurub kababa çəkmişdi, yumurtaları xincim-xincim yemisi, meyvələri gəvələmiş, azacıq cürüklü olanları çöl qəpəsinin ağzına tökmüşdü.

Günorta göldəki 4 balığı görəndə keçmiş müavininin qarısına deyinişmişdi. Onun balıqları tutmaq üçün gətirdiyi gəda səhənkarlıq edibmiş. Görünür, həmin vaxt 4 balıq səksəkə içində qamışlığın arasında gizlənmişlər. "Eyi yox" - deyə bu işi öz böynünə götürəcəyinə söz verdi. Bir balığın taleyini indicə həll etdi. Vedrəyə su tökmədi. Bir azdan manqal qalayıb kabab edəcəyindən suya atmağı lazımsız bildi. "Tədricən ölsə şişə keçirəndə qıvrılıb maneçilik törətməz", - deyə gülümsədi.

Konserv qabından soxulcan çıxarıb yenə qarmağa taxıb gölə atdı. Çıxıb ovunun inandırıncı çıxması üçün mənzilə tələsdi. Mətbəxdən mərhum arvadının cəhiz gətirdiyi termosu tapıb içinə su doldurub çalxaladı. Quru çay və dispenserdən qaynar su əlavə edib yenə çalxaladı ki, tez dəmlənsin. Qulpundan tutub körpüyə sarı yeriyəndə ayağı boşluğa düşdü. Dizinə vurulan bahalı yağ iynəsinin xəyri olmamışdı. Vedrədəki balığın yavaş-yavaş canının çıxmasını görüb dizinin ağsını unuttu. Temosdan çay süzüb ovcunu isitdi. Payızın üşəntisini sifətini yalayan məhdən bilib bir də gülümsədi. Çıngıl kaxxanasını satdığı sahibkar milyonun evə qoyduğu qiymətli razılaşmışdı. O da rekord qiymətini endirməyib nəhayət 33-cü müştəri ilə dil tapmışdı. Həmin müştəri pulun yarısını verib növbəti üç

gündə qalanını ödəyəcəyinə xətrəcam salmışdı. Milyonçu da iki gündən sonra İsveçərəyə bilet sifariş etmişdi. Evin qalan pulu ödəyəndən sonra banka gedib hesabına köçürəcək, oradan da aeroporta, vəssalam. Əlvədə, torpaq.

Tilovun qırmızı şarı tərpənəndə çayla dolu termos qapağını yanına qoyub ağıtlıq qırıqçı əli ilə qarğıdan yapışdı. İkinci balıq da qarmağa keçmişdi. "Qarmağın iti ucunda hara qaçaqcaq", - deyə tilovu sudan çıxamağa tələsməyib çayının qalanını hortuladadı. Ağzındakı dişləmə qənd xırçıldayanda termosdan yenə çay süzdü. Qaralmış və çatlamaş dodağını qabağa uzadıb buğlan çayı üfürdü ki, bir-iki qurtum alıb dilinin üstündəki qəndi ertisən. İkinci balıq qarmaqda çırpınıb ölüm-dirim mübarizəsini davam etdirəndə qoca əyilib vedrədəki birinci balığa baxdı. Son nəfəsini alırdı. Bunu da üstünə atsa pulcuqlarını sürtüb bir-birinə can verə bilirdilər - düşündü. Yenə qaxıb vedrə dalınca getmək istəyəndə onu heç harda tapa bilməyəcəkdilər. Əlini pencəyinin geniş cibinə saldı. Bura sixaxs 2 balığı soxuşdurmaq olardı. Ağzındakı qənd ərilib xırda zərəciklərə bölünəndən sonra tilovu çəkdi. Bayağından da iri çıxan ikinci balığın kömbə qarını ona görə siğalladı ki, sarı kürünün ölüsü idi. Kürünü, ümumiyyətlə içəlati ayrıca qızaraçaqdı. Bunu təsvir edəndə şərti refleks işə düşdü, ağzının kənarından axan tüpürçəyi dırsəyi ilə sildi. Balığı qarmaqdan ayırıb cibinə soxdu. Vedrədəki birinci balıq ölmək bilmirdi. Çəkilər gec ölü.

Tilovu üçüncü dəfə gölə atanda uşaq

seyir edirdi.

Payızın mehi pencəyinin ətkələrini yelədir, daşqınlar başına çəkilər kimi çırpılırdı. Saat yarım keçəndə tilovun ucunu körpünün qaynaq edilən deliyinə keçirib balığın ölüb-ölməməsinə bilməyə çalışdı. Dizinin ağrıları üreyinə vursa da, asta-asta arxın hər künc-bucağına baxıb onu görməyə nişanə axtardı. Qurbağaların tullanişından gölün suyu daha da bulanır, sonuncu balığın harada gizlənməsini görməyi çətinləşdirirdi. Qapının ağzına gedib uca çinarın aşağı bucağına ayıb birtərə sındıranda arxası üstə sentirlədi. Belindən ağır qopdu. Güc verib qaxdı. Çoxdan yuxuya dalan onurğa sütununun ağrısını unutmağa çalışıb çinarın bucağı ilə gölün suyunu ləpələndirdi. Balıq görünmürdü. Belə ya palçıqın arasındakı çatılarda, ya da qamışlıqda gizlənməmişdi, ya da ağzının cınlması həyatına son qoymuşdu.

O, qamışlığa bərk addımlayıb bucağı ora da çıxdı. Bulanıq suda nəso sivişdi. Üreyinin döyüntüsü artdı. Sakitlə gözünü gəzdirib suyun azacıq aydınlaşmasını gözlədi. Körpüyə bərk addımlayıb müşahidə apardı. Onu gördü. Sağdır. Hələ ölməmişdi. Köpübdə oturub tilovu siğalladı. Ağır döyüşə gedən cəngəllər atlarının qulağına pıçıldayan kimi tilova nəso dedi. Deyəsən, dua edirdi. Şəkər xəstəliyindən yaranan aclıq yaxınlaşdı. Səhər qalacağı manqaldan razik üstünün qakmasına baxıb udqundu.

İki saatın keçməsinə əsəbləşib yenidən körpüdən aşağı endi. Balıq qarmağa keçmirdi. Çinarın bucağını hissə suya çirpib onu tilova doğru istiqamətləndirməyə çalışdı. Yenə də suyun aydınlaşmasını gözlədi. Səbir çalmayıb qurumuş palçıqlardan gölün hissə suya sələbdə. Balığın quyuğunu görəndə təzadən körpüyə tələsdi. Əsəbindən təməsa bərk ilşdirəndə içindəki zərifi şişə çilləndi. Tilovdan yapışdı dərtdə. Soxulcan yerində qıvrıldı. Kabab yerdə yenə düşən çərəyin qıntısını tüpürçəyindən isalayıb xəmələşdirirdi, ikinci qarmağa keçirdi. Soxulcana gəlməyən xəmirə gəlib. Tilovu təzadən suya atdı.

Dəqiqələr keçir, tilovu qaldırıb balığın qarmağa keçib-keçməsinə baxır, şarı bərkidir, nəbz sürətlənirdi. Axi, necə ola bilərdi ki, ömrü boyu hamını qarmağına keçirən milyonçu bir balıq sayı salmasın? Axi, necə ola bilərdi ki, əl boyda balıq beş dəqiqəlik məsuliyyətsizliyinə görə qarmaqdan canını qurtarıb indi ona quyuğunu şapıldatsın?

O, yeyin-yeyin var-gəl edir, özünə təskinlik verir. Qonşudan eşidilən musiqiyə xırıltılı səsi ilə qışqırıb kəmərlərini tələb etdi. Yeznesinin İsveçərədən zəng etməsinə də telefonu qaçıyıb cəməniyyə doğru addımladı. Balıqları yuyub yadı. İçəlatını ayrıca qaba tökdü, özlərini şişə keçirdi, manqal qaladı, qəşəng qızartdı, "Bordo" çaxını ilə yedi.

Gecə səli böyüti üstə çevrilib xoş ovaqta yuxuya getdi.
...Ertəsi gün tilovu gölə atandan 15 dəqiqə sonra üçüncü balıq qarmağa keçdi. Yuxudan oyanandan gəvələməyə ağzına bir şey atmadığından həmin balığı tez şişə çəkməyi düşündü. Dördüncü - axıncı balığı körpünün üstündə kabab yeyərək də tutmaq olardı. "Ağa burda, ağacan burda" - deyə dədəğinin altında mızıldaya-mızıldaya kömürü manqala atıb alışdırdı.

Bir azdan körpünün üstündə qopqımızi qızaran balıqları qopara-qopara tilovun şarının tərpənməsini gözlədi. Mədəsinə bir şey gətirdiyindən yerində rahatlandı. Axşam açdığı "Bordo" çaxından sonuncu qədbi sonuncu balığın tez tutulması şərəfinə içdi. Rəngsiz yanağı azacıq allandı.

Gözlərinin axmasına günəşin sələbdə də rəng qatıb mürğübdəndi. Daşqınların keçməsinə yuxuda saatın əqrəbinin 12-ə çirpilib qulağını dəng etməsindən ayılıb bildi. Əli sallandıqından qıylan gözünü yeridən yummaq istəyəndə qırmızı şarı batıb-çaxması əvvələ anıladı. Yuxudan və çaxının təsiri ilə kipiçlərinin ağırlaşmasına imkan verməyib ayağa çəkdi. Dördüncü balıq da qarmağa keçmişdi. Bu sevincin tez bitməsinə istəməyib tilovu çəkəndi, eləcə əlini başının arxasına keçirib gülümsədi. Evinə alan müştəriyə zəng edib kefini xəbər aldı, səhər mülbəq gəlməsini istədi. O da səhər pulun qalanını ödəyəcəyini bildirib telefonu qapadı. Yenə tilovu qarmağa tələsməyib butulkarın dibindəki çaxın başına çəkdi. Butulkarı endirib çəməsinə sibişə çəkdi ki, qırmızı şarı daha batıb-çaxır. Hövnlək tilovu qaldırdı. Qarmağın ucunda balığın ağzının cınlması yerindən balaca tilə qalmışdı. Balıq ağzının cınlması hesabına həyatını xilas edib gölün bulanıq suyunda gözəndə itmişdi.

Milyonçu gölə baxa-baxa sağ əlini konserv qutusuna atıb dənədən qalan sonuncu soxulcanı qarmağa keçirdi. "Ögər bir dəfə tilova düşsə, yenə düşəcək", - deyə özünə təsəlli verib axan gözünü ovuşdurdu. Yoxsa, balığın tilova düşməsinə görmə

Gözləri yarıyumulu halda gördü ki, göl quruyur. Su mühərikini söndürdü. Yalnız ortada - ikimetrik dairədə su qaldı. Balıq orada idi. Sevincindən çəmənləkdə uzanıb əllərini başının arxasına keçirdi. Limonu sonuncu damlasına qədər sovurdu. Ləti ağzının qırağından sallandı. Dirsəkləni quruyan gölə baxdı. "Həyat necə də gözəldir". Ayağa qalxıb kömrü kişəsini manqalın yanına qoydu.

Suyun azalmasını görəndə balıq palçıqda qalacağını hiss edib özünü axara buraxmışdı. Palçıqda ancaq qurbağalar qalıb domba gözlərini bəzətmişdilər. Suda-quruda yaşamaq qabiliyyətinə malik olduqlarından hoppa-hoppa balaca dairəyə düşəcəklərinə arxayın idilər. Buna genetik qabiliyyətləri imkan verirdi. Amma balıq qurbağa kimi susuz qala bilməyəcəyindən diribaşlıq edib axarla üzmüşdü.

Onurğa sütununun sancısından ufuldayıb qaxması on dəqiqə çəkdi. Sağ əlini belinə qoyub tilovu körpünün üstündən götürüb gölün sulu dairəsinə atdı. Qarmağın ucunda soxulcanın ölüsü büzüdü amud saplağına dönmüşdü. Onu dartıb tullaı. Bağın qaratorpaq yerinə gedib 5-6 soxulcan çıxardı. Sonra qarmağın ucuna soxulcanların hamısını keçirdi. Birindən yan keçəndə digərini udub milyonçuya qabiliyyət bəxş etsin.

O, diz çöküb tilovu atdı. Uğur əldə edəcəyinə dəqiqələr qalmasını düşündü başını çevirib manqala baxdı. Fikrini yenidən tilova yönəldi. Gölün sulu hissəsində balığın üzməsinə aydın müşahidə edirdi. Balıq üzdükcə tilovu ora çevirirdi. Təki soxulcanları görsün...təki istəha gəlsin...təki nəfəsinin əsirinə çevirilsin...

Səhərdən pəren-pəren düşən qara buludlar indi bir yerə cəmlənib qorxulu obraz yaradırdı. Yağış damcıları çiyinə, qulağına, bumuna düşəndə əhəmiyyət vermədi. Dazında lampa qıntısından yaranan yarağa düşəndə səksəndi. Çətir gətirməyəcəyinə söz verdi. Bu ədalət balığın qarmağa keçmə anını qaçımaq istəmirdi. Nəhayət, iki-günlük əzabına son qoyulacaqdı. Yağışın damları yüz minlərlə vedrəyə dolub aşağı sınırdandı. Çiyindən aşağı damlaqlar süzülürdü. Üşüdə də, içindəki ümid ruhuna təpər verirdi. Ancaq bu təpəvermə beş dəqiqədən çox çəkmədi. Çox üşüyürdü. Pıçıldayı, yalvarı, qışqırı, iyrenc söylüşlər yağdırır, arvadşayağı qarğışlar səsləndirirdi. Balıq isə qarmağa keçmirdi.

Yağış kəsdi. Balığın üreyinə gələn başına gəldi. Balaca canlıya ümid verəcək yağış xırp kəsildi, üzməyində narahatlıq müşahidə edildi. Ev sahibi sevincindən qışqırdı.

Musiqi eşidildi. Müştəri zəng edirdi. Telefonda dedi ki, bir saatdan sonra gələcək. Gözləri tilovda qala-qala qışqırdı ki, 2 saata gəlsin. Müştəri razılıb telefonu qapadı. Saatına baxdı. Onun gəlməsinə qədər nəso alınacaqdı. Tilovu balığın üzmə istiqaməti ilə hərəkət etdirirdi. Amma bu hərəkət nizamlı qaydada alınmırdı.

Bir saat keçdi. Müştərinin gəlməsinə yalnız bir saat qalırdı. Nəso etməlidir.

Gözləri hədəqəşindən çıxmışdı. Balığın üzməsinə baxıb ona lənət yağdırdı. Tilovu tullaıyib su mühərikini yaxınlaşdı. İşə salıb qışqırdı: "Mənə qismət olmayan sağ qalmır". Bir azdan göl tamamilə qurudu. Balıq ağzını açıb-yumur, havasızlıqdan ölməyə doğru gedirdi. Milyonçu əlini belinə qoyub gülümsədi.

Taksi xidmətinə zəng etdi ki, sürücü bir saatdan sonra qaçıya gəlsin. Özü isə balığın canının xınlmasını gözlədi.

...Qapının zəngi çalındı. Müştərinin qarışlayıb pulun qalanını aldı.

Onunla söhbətəşdi, zarafatlaşdı, evlə bir dəfə tanış etdi. Həyətlə əkilən ağaclar barədə məlumat verdi. Bir gözü isə balığın canının çıxmasında qalmışdı. Artıq tez-tez deyil, hər yarım dəqiqədən bir nəfəs alırdı. Arxayınlaşdı ki, daha ölü. Evə keçib palçıqlı paltarı çıxarıb zibilqabına atdı. Təzə paltar geyinəndə qədər təksini sürücüsünə də gəldi. Müştəri ilə vidalaşmağa doğru getdi. Sürücüyə hələ sümməyi tapşırırdı. Bir siqaret çaxıb otdadı. Hansısa bəhanə ilə yenidən içəri girib balığın tamamilə ölməsini görmək istəyirdi. Bəhanə tapsa da...

Birdən... Qulağına su mühərikinin səsi gəldi. Qapını açıb başa çəkdi. Ordan da gölün yanına. Evin təzə sahibi izah etdi ki, hərəkətsiz halda uzanan, ancaq hələ də nəfəs alan bir balıq gördü. İstəmədi ölsün, gölü doqdurmağa qərar verdi. Milyonçu ora nifləb baxdı.

Balıq canlandı. Sonra quyuğunu şapıldatdı. Elə həvəsə üzürdü ki...

Səhifəni hazırladı: Tural Turan